

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شاهرود
معاونت پژوهشی و فناوری

پرسشنامه طرح تحقیقاتی کیفی

عنوان طرح:

نام و نام خانوادگی مجری / مجریان:

دانشکده / مرکز تحقیقاتی:

تاریخ پیشنهاد:

نکته: لطفا هنگام تکمیل پروپوزال، قسمتهای مشخص شده با رنگ زرد را حذف نمایند.

کد طرح:

نشانی: شاهرود - میدان هفتم تیر - ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود - معاونت پژوهشی و فناوری

راهنمای نگارش پیش نویس طرح پژوهشی کیفی

تحقیقات کیفی عموماً در صدد کشف مفاهیم و روابط آن‌ها در عرصه طبیعی وقوع پدیده‌ها می‌باشند. اهداف تحقیقات کیفی بر اساس پارادایم و روش مطالعه متفاوت می‌باشد. عموماً محققین کیفی به توصیف و تفسیر یک پدیده می‌پردازند. این محققین سعی می‌کنند حتی الامکان از سوگیری و پیش زمینه‌های قبلی که دارند اجتناب کنند لذا دینفعان و استفاده کنندگان تحقیق تصمیم می‌گیرند که چگونه از نتایج مطالعه استفاده نمایند.

بر خلاف تحقیقات کمی که مبتنی بر فلسفه اثبات گرایی هستند و در صدد کشف یک حقیقت واحد و قابل اثبات هستند تحقیقات کیفی واقعیت‌ها را از زاویه دید افرادی که با پدیده‌های مختلف روبرو می‌شوند تبیین و توصیف می‌کنند بنابراین طراحی پروپوزال به روش مرسوم در پژوهش‌های کمی و بخصوص از لحاظ تعداد مشارکت کنندگان، روش جمع‌آوری داده‌ها و پیش‌بینی نوع یافته‌ها ممکن نیست. به همین دلیل چارچوب‌های قطعی را نمی‌توان برای فرم پیشنهاد طرح تحقیقات کیفی در نظر گرفت و نحوه نوشتن بر اساس روش پژوهش و فلسفه هدایت کننده آن متفاوت می‌باشد. اما برای سازماندهی بهتر ایده‌ها و اهداف محققین، بهتر است نکات اصلی که در یک تحقیق کیفی مد نظر قرار می‌گیرد در قالب چارچوبی مشخص گردد. به همین دلیل لازم است محققین محترمی که قصد ارسال پروپوزال تحقیق کیفی را دارند، موارد زیر را مورد توجه قرار دهند:

بیان مسئله:

- 1- موضوع و زمینه پژوهش توضیح داده شود. در این قسمت باید اهمیت موضوع در رشته مورد بررسی تبیین گردد.
- 2- در مورد قصد از انجام پژوهش و چگونگی علاقمندی محقق به موضوع توضیحاتی ارائه گردد.
- 3- ممکن است موضوع مورد مطالعه و مشکل مطرح شده، وسیع باشد اما باید به گونه‌ای خاص بر روی موضوع تمرکز کرد تا خواننده را به ضرورت انجام مطالعه، متقاعد نمود.
- 4- در مورد ضرورت انجام پژوهش به صورت کیفی توضیح داده شود. به روشنی بیان شود که چرا این پژوهش را نمی‌توان به صورت کمی و روش‌های معمول (غیر کیفی) انجام داد.
- 5- جنبه جدید بودن موضوع بدین معنی است که مطالعه حاضر چه دانش ناب و اصیلی (Original) را بر دانسته‌های قبلی می‌افزاید و چگونه مبنایی برای توسعه مفاهیم حاصله با روش‌های کمی و کیفی دیگر می‌باشد.
- 6- "تاکید بر این که پدیده مورد نظر ناشناخته است یا نیاز به بررسی با دیدگاه دیگری دارد"، به طور مختصر در بیان مساله بیان گردد.
- 7- سوال پژوهش به طور واضح بیان گردد.

روش اجرای پژوهش:

- 1- فلسفه هدایت کننده روش پژوهش مثلاً فلسفه تحقیق به روش فنومنولوژی، تئوری زمینه‌ای و ... ذکر گردد.
- 2- در مورد محیط پژوهش توضیح داده شود. محیط پژوهش در مطالعات کیفی از نظر تاثیر متقابل محیط و افراد اهمیت می‌یابد. توصیف محیط بیش از آنکه بر جنبه‌های فیزیکی و کمی متمرکز باشد باید شامل موضوعات فرهنگی، اجتماعی و جمعیت‌شناختی باشد.
- 3- در مورد اهمیت ارتباط محقق با مشارکت کنندگان توضیحاتی ارائه گردد.
- 4- نحوه انتخاب مشارکت کنندگان و چگونگی ورود محقق به محیط پژوهش توصیف شود.
- 5- نحوه حمایت حقوق مشارکت کنندگان و رعایت ملاحظات اخلاقی ذکر گردد. حتی الامکان سعی گردد ملاحظات اخلاقی جامع و کامل و بر اساس اصول اخلاقی در پژوهش نوشته شود. مثلاً گرفتن رضایت آگاهانه، محرمانه بودن اطلاعات، حق خروج از مطالعه و ...
- 6- نوع داده‌های جمع‌آوری شده (یادداشت‌های روزانه، یادداشت در عرصه، نوار ویدیو، اسناد موجود و...) تشریح گردد. به منظور شناخت کامل عرصه وقوع پدیده‌ها و شکل‌گیری تجارب مشارکت‌کنندگان، از انواع روش‌ها استفاده می‌گردد. روش‌های جمع‌آوری داده‌ها (مصاحبه، گروه‌های متمرکز، مشاهده و...) ذکر گردد. با توجه به این که روش‌های جمع‌آوری داده‌ها در تحقیقات کیفی می‌تواند متعدد باشد، در مورد انواع روش‌های مورد استفاده در پژوهش حاضر توضیح داده شود.
- 7- اگر از روش مصاحبه در جمع‌آوری داده‌ها استفاده می‌شود در مورد نوع مصاحبه (نیمه ساختار یا بدون ساختار)، و نوع سوالات توضیحاتی ارائه و نمونه‌ای از سوالات ضمیمه گردد.
- 8- نوع وسیله‌ای که در فرآیند جمع‌آوری داده‌ها استفاده می‌شود، توصیف گردد. (ضبط صوت، فیلم‌برداری، ...)
- 9- نحوه ارتباط محقق با مشارکت کنندگان توصیف گردد. (به طور مثال ارتباط عادی، همکاری، ناظر و...)
- 10- مراحل تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس روش مورد استفاده از نظر نحوه کدگذاری، خلاصه کردن و کاستن داده‌ها، نوع نرم افزار مورد استفاده (در صورت وجود) و ... توضیح داده شود.
- 11- نحوه تأمین استحکام داده‌ها از نظر معیارهای مورد قبول (اعتبار، تاییدپذیری، قابلیت انتقال و قابلیت وابستگی) به تفکیک تبیین گردد. اقدامات پیش‌بینی شده توسط محقق برای تأمین صحت و استحکام داده‌ها ذکر گردد و صرفاً به توضیح روش‌های موجود در منابع اکتفا نگردد.

محدودیت‌های اجرایی

در این قسمت در زمینه مطالعاتی که در مورد موضوع، مرور شده‌اند و سبب ایجاد پیش‌داشته‌های ذهنی محقق شده و ممکن است بر نحوه تجزیه و تحلیل داده‌ها تاثیر بگذارد، توضیح داده شود. تجربیات شخصی و حرفه‌ای محقق که ممکن است بر یافته‌های پژوهش تاثیر بگذارد، ذکر گردند. علاوه بر این، هر گونه محدودیتی که پیش‌بینی می‌گردد محقق در حین مطالعه با آن مواجه شود و نحوه کاهش آن‌ها ذکر گردد.

منابع:

بهتر است منابع با استفاده از نرم افزار end note نوشته شود و از روش منبع نویسی و نکور استفاده گردد.

ضمایم

مواردی مانند راهنمای مصاحبه، فرم رضایت آگاهانه و یا هر فرمی که به پیوست طرح می‌باشد، در قسمت ضمایم توضیح داده شود و ارائه گردد.

عنوان طرح:

خلاصه ضرورت اجراء و اهداف کاربردی طرح (حداکثر ۲۵۰ کلمه):

خلاصه روش اجرای طرح (حداکثر ۱۵۰ کلمه):

خلاصه هزینه‌ها

ریال	هزینه مسافرت	ریال	هزینه پرسنلی
ریال	هزینه های دیگر	ریال	هزینه آزمایشات و خدمات تخصصی
ریال	جمع کل	ریال	هزینه مواد و وسایل مصرفی
		ریال	هزینه وسایل غیر مصرفی

قسمت سوم - اطلاعات مربوط به عوامل اجرایی طرح

توجه: لطفاً بندهای ۱ تا ۸ برای هر مجری بطور جداگانه تکمیل گردد.

۱- نام و نام خانوادگی مجری:

۲- مدرک تحصیلی و رتبه علمی:

۳- کد ملی:

۴- محل خدمت:

۵- نشانی محل خدمت:

۶- تلفن محل خدمت:

۷- نشانی پست الکترونیک:

۸- نشانی یا تلفن برای دسترسی سریع و پیامهای فوری:

۹- درجات علمی و سوابق تحصیلی طرح دهنده به ترتیب از لیسانس به بعد ذکر گردد.

سال دریافت	کشور	دانشگاه یا محل تحصیل	رشته تحصیلی و تخصصی	درجه تحصیلی

۱۰- آیا تاکنون دوره‌های روش تحقیق را گذرانده‌اند؟ بلی خیر در صورت پاسخ مثبت، جدول زیر را تکمیل نمایید.

سطح دوره و نوع آموزشهای ارائه شده	تاریخ	محل برگزاری دوره

۱۱- مشخصات همکاران اصلی طرح :

ردیف	نام و نام خانوادگی	کدملی	شغل	درجه علمی	نوع همکاری	امضای همکار

۱۲- عنوان طرح به فارسی:

۱۳- عنوان طرح به انگلیسی:

۱۴- نوع طرح کیفی :

- اتنوگرافی پدیدار شناسی گراند تئوری
- تحلیل محتوا اقدام پژوهشی (Action Research) Mix-Method (کیفی - کمی)
- Narrative Inquiry

۱۵- بیان مسئله و ضرورت اجرای طرح : (در صورت نیاز می توانید از صفحات اضافه استفاده نمایید)

۱۶- سابقه طرح و بررسی متون:

در مطالعات کیفی، بررسی متون اولیه با تاکید بر آشنایی با متدلوژی پژوهشی صورت می گیرد و عمده بررسی متون هنگامی خواهد بود که جمع آوری داده ها به اتمام رسیده باشد.

(در نگارش بررسی متون، ضمن ذکر نام نویسنده اول و سال چاپ مقاله، نوع مطالعه و تعداد نمونه را بیان نمایید. پس از ارائه روش اجرا، نتایج و یافته‌های بدست آمده مرتبط با طرح را همراه با ارائه منبع گزارش نمایید.

۱۸- اهداف اختصاصی (ویژه)^۱ و اهداف فرعی^۲ طرح

۱۹- اهداف کاربردی طرح^۳:

۲۰- سوالات پژوهش (باتوجه به اهداف طرح):

۲۱- نوع مطالعه بر حسب اهداف یا سوالات پژوهشی:

برخی از انواع مطالعات نیاز به تغییراتی در فرم پیشنهادی دارند(مانند ابزار سازی یا اقدام پژوهی) ، که مجری محترم طرح باید به آن توجه نماید.

محل علامت	رویکرد مطالعه	مواردی که الزاماً بایستی در روش اجرای طرح توضیح داده شود
	پدیدار شناسی (Phenomenology)	جنبه مهم بودن پدیده مورد مطالعه، نحوه دسترسی به تجربه زنده مشارکت کنندگان، عرصه بررسی پدیده، روش و تحلیل نتایج (توصیفی، تفسیری)
	تئوری زمینه‌ای (Grounded theory)	جنبه فرآیندی موضوع مورد بررسی، وابستگی فرایند مورد بررسی به تجربیات انسانی، روش و تحلیل و تفسیر نتایج
	قوم نگاری (Ethnography)	جنبه فرهنگی موضوع، معرفی جامعه مورد بررسی، نحوه حضور پژوهشگر در عرصه فرهنگ مورد بررسی، نوع داده‌ها و شواهدی که جمع اوری می‌شود
	اقدام پژوهی (Action Research)	معرفی عرصه مورد بررسی، مشکل موجود در عرصه، معرفی مشارکت کنندگان در جمع‌آوری داده‌ها و انجام اقدام اصلاحی. نحوه تحلیل
	بررسی اسناد (Textual analysis)	روش‌های دسترسی و تحلیل اسناد، نوع سندهای مورد بررسی، روش تجزیه و تحلیل داده‌های حاصله
	ابزار سازی	معرفی گروه مرجع و روش دسترسی به آن‌ها. نوع ابزار حاصل از بررسی و روش تأمین روایی و پایایی ابزار
	بررسی موردی (Case study)	نوع مطالعه: منفرد (single) اشتراکی (collective)، روش توصیف و تفسیر سیستم مورد بررسی
	سایر روش‌های کیفی	نام روش مورد استفاده روش دسترسی به داده‌های پژوهشی و روش تجزیه و تحلیل آن‌ها

^۱ اهداف اختصاصی (ویژه): اجزای کوچکتر هدف اصلی طرح هستند که راه رسیدن به هدف کلی را گام به گام مشخص میکنند و محقق ملزم به پاسخگویی به آنها میباشد.

^۲ اهداف فرعی: اهداف دیگری هستند که ممکن است حتی در راستای هدف کلی طرح نبوده و محقق بهتر است در ابتدای تحقیق آنها را تعیین نماید ولی ملزم به پاسخگویی به آنها نیست.

^۳ هدف کاربردی: هدفی است که نتایج طرح، قدمی در راستای دستیابی به آن خواهد بود.

*در صورتیکه مطالعه از نوع Mix-Method باشد، علاوه بر موارد ذکر شده در این پروپوزال، در بخش کمی مطالعه، از فرمت پروپوزال کمی استفاده گردد.

۲۲- روش پژوهش و پارادایم آن:

در روش پژوهش باید موارد زیر بیان گردد.

توجیه استفاده از روش تحقیق کیفی با توجه به موضوع مورد مطالعه، معرفی متد پژوهش (پدیدار شناسی، اتنوگرافی و گراندد تئوری،) و توجیه استفاده از آن، شرح پایه فلسفی روش تحقیق انتخابی و بیان پیش فرض های تحقیق و با توجه به فلسفه زیربنایی، نشان دادن توانایی محقق برای هدایت مطالعه (محقق به عنوان ابزار تحقیق)، جمعیت مورد مطالعه، نحوه انتخاب (مشخصات شرکت کنندگان) و روش نمونه گیری، محیط پژوهش و نحوه ورود به آن، نحوه دسترسی به اطلاعات و شیوه جمع آوری/ تولید داده ها، توصیف نحوه مدیریت و تحلیل داده ها (گام های کد گذاری اطلاعات/ استفاده از نرم افزارهای مخصوص تحلیل داده ها)، نحوه اطمینان از قابلیت اعتماد یافته ها، حمایت از مشارکت کنندگان و نحوه رعایت ملاحظات اخلاقی مرتبط

- مشخصات مشارکت کنندگان در پژوهش:

- محیط پژوهش:

(معمولا محیط طبیعی است و جایی است که شرکت کنندگان در آن قرار دارند).

- روش جمع آوری داده ها:

(روش جمع آوری داده ها در مطالعات کیفی متفاوت است، انواع مختلفی از مصاحبه های نیمه ساختار (انفرادی-گروهی)، مصاحبه های باز تعاملی، مصاحبه های رسمی و غیر رسمی، مشاهدات مشارکتی و غیر مشارکتی، مشاهدات ساختار یافته و نیمه ساختار بویژه در اتنوگرافی و همچنین در تحلیل محتوا و گراندد تئوری، یادداشت برداری در عرصه (field note)، یادآور نویسی (Memoing) بویژه در مطالعات اتنوگرافی، مورد استفاده قرار می گیرد. محقق با توجه به نوع مطالعه کیفی باید روش جمع آوری داده ها را به روشنی توضیح دهد).

راهنمای مصاحبه پیوست گردد (نمونه هایی از سوالات آغازین، نمونه هایی از سوالات ادامه، پیگیری و کنکاشی).

- نمونه گیری:

نمونه گیری در مطالعات کیفی به صورت غیر تصادفی و هدفمند و یا نمونه گیری نظری صورت می گیرد. می توان در این مطالعات از شیوه Snow Ball استفاده نمود.

- حجم نمونه:

حجم نمونه از قبل فقط قابل پیش بینی است ولی بطور دقیق نمی توان حجم نمونه مشخص نمود. ملاک اتمام نمونه گیری، Saturation ، استحکام و غنای طبقات و شکل گیری تبیین تئوریک در هر یک از اشکال طرح کیفی می باشد.

- نمونه های پژوهش:

به نمونه های پژوهش شرکت کننده (Participant) و در مطالعات اتنوگرافی Informant اطلاق می شود. معیار ورود به مطالعه علاوه بر داوطلب بودن، توانایی قدرت بیان و داشتن تجربه از پدیده مورد نظر می باشد.

- روش تحلیل داده ها:

تقریبا در همه موارد، به طور همزمان یا با فاصله خیلی کم (حد اکثر ۴۸ تا ۷۲ ساعت) بعد از مصاحبه، تجزیه و تحلیل داده ها آغاز و ادامه می یابد. کلیه مراحل از دست نویس کردن داده ها تا انتهای کار باید ذکر گردد. در مورد رویکرد پدیدار شناسی در صورت لزوم به Bracketing نیز اشاره شود. بهتر است توضیحی در مورد کدهای سطح یک، خوشه ها، طبقات و چگونگی استخراج مضامین نیز در حد امکان داده شود. در صورت استفاده از نرم افزار برای مدیریت داده ها، نام آن قید گردد.

- دقت علمی و اعتبار داده ها (Rigor):

در بخش دقت و اعتبار داده ها بهتر است به اقداماتی که برای دستیابی به معیارهای چهارگانه دقت و اعتبار داده ها یعنی: مقبولیت یا اعتبار، قابلیت انتقال، قابلیت اعتماد (همسانی) و تایید پذیری صورت می گیرد، اشاره شود. همچنین محقق باید سعی نماید تا روش های تحقیق بکار رفته در مطالعه به دقت و تفصیل بیان کند، بگونه ای که خوانندگان رساله قادر به پیگیری فرایند تحقیق حاضر باشند.

۲۳- ملاحظات اخلاقی :

- دو اصل مهم اخلاقی در این مطالعات رعایت می گردد: حفاظت از حقوق بیمار و محرمانه نگه داشتن داده ها
- حق خروج از پژوهش برای هر یک از شرکت کنندگان محفوظ بماند.
- زمان مصاحبه نیز بنا به تحمل بیماران تنظیم شود (برای مثال چنانچه یکی از شرکت کنندگان ضمن مصاحبه اظهار نماید که به دلیل احساس خستگی مایل به ادامه مصاحبه نیست، باید مصاحبه نیز خاتمه داده شود).
- شرکت در مطالعه می بایستی شرکت کنندگان را در معرض هیچگونه آسیب جسمی و یا روانی قرار ندهد (ممکن است برخی از شرکت کنندگان ضمن مصاحبه گریه نمایند، این موارد بایستی حداقل امکان پیش بینی و در رضایت نامه آگاهانه ذکر گردد).
- تمامی داده ها، نوارهای صوتی، دست نوشته ها و یادداشت های عرصه به جای اسم شرکت کننده با یک کد عددی مشخص گردند (تنها جایی که نام شرکت کنندگان درج می گردد فرم های رضایت آگاهانه است که آن هم صرفاً در دسترس محقق قرار خواهد داشت).
- نوارها پس از اتمام تحلیل و نگارش کامل مقاله پاک می گردند.
- رضایت نامه آگاهانه پیوست گردد.

۲۴- محدودیت های اجرایی طرح و روش کاهش یا حل آنها :

۲۵- فهرست منابع و مأخذ (کلیه منابع مورد استفاده در مقدمه و روش پژوهش در این قسمت با استفاده از استانداردهای Vancouver به ترتیب استفاده در متن لیست شوند):

۲۶- پیش بینی کل زمان لازم برای اجرای کامل طرح به ماه:

۲۷- جدول زمانبندی مراحل اجرای طرح:

ردیف	فعالیت های اجرایی	زمان کل هر فعالیت	زمان اجرا به ماه														
			۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲			
۱.																	
۲.																	
۳.																	
۴.																	
۵.																	
۶.																	
۷.																	

توجه :

- ۱- زمان طراحی پیش نویس طرح و تکمیل این فرم جزء زمان اجرای طرح محسوب نمی شود.
- ۲- دریافت گزارش ها با توجه به جدول گانت مصوب صورت می پذیرد. بنابراین لازم است مجری طرح زمان ارائه گزارشات طرح را در این جدول مشخص نماید.
- ۳- زمان شروع طرح بعد از تصویب آن با هماهنگی مدیر اجرایی طرح و حوزه مدیریت امور پژوهشی و از هنگام تامین اعتبار در نظر گرفته می شود.

قسمت پنجم - اطلاعات مربوط به هزینه ها

۲۸- هزینه کارمندی (پرسنلی) با ذکر مشخصات کامل و میزان اشتغال هر فرد و حق الزحمه آنها: پس از تصویب نهایی طرح فرم					
ردیف	نوع فعالیت	نام فرد یا افراد	رتبه علمی	کل رقم حق الزحمه برای یک نفر	جمع کل
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷	جمع کل به ریال				

۲۹- هزینه آزمایشات و خدمات تخصصی که توسط دانشگاه و یا دیگر موسسات صورت می گیرد:				
موضوع آزمایش یا خدمات تخصصی	مرکز سرویس دهنده	تعداد کل دفعات آزمایش	هزینه برای هر دفعه آزمایش	جمع (ریال)
جمع کل به ریال				

فهرست وسایل و موادی که باید از اعتبار این طرح از داخل یا خارج کشور خریداری شود:

۳۰- وسایل غیر مصرفی:						
نام دستگاه	کشور سازنده	شرکت سازنده	شرکت فروشنده ایرانی	تعداد لازم	قیمت واحد	قیمت کل
جمع کل به ریال						

۳۱- مواد مصرفی:						
نام دستگاه	کشور سازنده	شرکت سازنده	شرکت فروشنده ایرانی	تعداد لازم	قیمت واحد	قیمت کل
جمع کل به ریال						

۳۲- هزینه مسافرت:			
مقصد	تعداد مسافرت در مدت اجرای طرح و منظور آن	نوع وسیله نقلیه	تعداد افراد
جمع کل به ریال			

۳۳- هزینه های دیگر:	
ریال	هزینه های تکثیر اوراق
ریال	هزینه های جمع کل به ریال

۳۴- جمع هزینه های طرح (به ریال):	
ریال	هزینه پرسنلی
ریال	هزینه آزمایشها و خدمات تخصصی
ریال	هزینه مواد و وسایل مصرفی
ریال	هزینه وسایل غیر مصرفی
ریال	هزینه مسافرت
ریال	هزینه های دیگر
ریال ۰.۰۰	جمع کل به ریال

مبلغی که از منابع دیگر کمک خواهد شد و نحوه مصرف آن : ریال
 باقیمانده هزینه های طرح که تامین آن درخواست می شود: ریال

با مطالعه قسمت اول این فرم و رعایت مفاد آن بدینوسیله صحت مطالب مندرج در پیش نویس را تایید می نماید و اعلام می دارد که این تحقیق صرفاً به صورت:

- یک طرح تحقیقاتی در دانشگاه علوم پزشکی شاهرود
 بصورت مشترک با
 در قالب پایان نامه درارائه شده است.

نام و نام خانوادگی
 امضای نماینده مجری یا مجریان طرح

پیوست شماره یک

فرم معرفی نماینده از سوی مجریان / طرح دهندگان

بدینوسیله اینجانبان مجریان/ طرح دهندگان طرح تحقیقاتی تحت عنوان :

..... آقای/خانم را به عنوان نماینده مجریان طرح مذکور جهت هماهنگی با معاونت پژوهشی و معاونت‌های ذینفع معرفی می‌کنیم.

امضای مجریان/ طرح دهندگان

نام و نام خانوادگی مجریان/ طرح دهندگان

-۱

-۲

-۳

-۴

-۵